

Abstrakt

Výzkum v oblasti postojů posluchačů vůči mluvčím s cizím přízvukem a vadami řeči stojí v centru pozornosti již řadu let. Tato diplomová práce si klade za cíl přispět do skupiny těchto výzkumů v českém prostředí. Jejím tématem je srovnání vlivu cizího přízvuku a řečové vady na vnímanou důvěryhodnost mluvčího. Konkrétně byl zkoumán vliv francouzského přízvuku a rotacismu, tedy poruchy artikulace, kdy jedinec nedokáže vyslovit hlásku /r/ tak, jak to požaduje norma jeho rodného jazyka. Jako nahrávaný materiál bylo dohromady sestaveno 55 vět obsahující hlásku /r/ v různých kontextech a pozicích a 14 vět bez této hlásky. Čtyři mluvčí s výbornou znalostí francouzštiny ve věku od 20 do 50 let nahrály stimuly vždy ve třech podmínkách – standardní češtinou, češtinou s rotacismem a češtinou s francouzským přízvukem. Z těchto stimulů byly vytvořeny čtyři verze percepčního testu vždy tak, aby se zde objevily všechny čtyři mluvčí, v příznakových podmínkách pouze jednou, ve standardní češtině dvakrát – jedna mluvčí ve větách obsahujících /r/, druhá mluvčí ve větách neobsahujících /r/. První hypotéza byla, že výskyt rotacismu a francouzského přízvuku negativně ovlivní vnímanou důvěryhodnost mluvčí v porovnání s mluvčí bez francouzského přízvuku a bez vady řeči. Druhá hypotéza byla, že mluvčí s francouzským přízvukem budou hodnoceny jako méně důvěryhodné v porovnání s mluvčími s rotacismem. K těmto hypotézám byly stanoveny i hypotézy nulové. Každý test vyplnilo 15 respondentů, dohromady se testování zúčastnilo 60 respondentů a celý test proběhl v online softwaru *Psytoolkit*. K analýze výsledků byl použit smíšený model logistické regrese. Mezi dvěma příznakovými podmínkami a podmínkou nepříznakovou byl zjištěn statisticky významný rozdíl. Naproti tomu mezi samotnými příznakovými podmínkami statisticky významný rozdíl zjištěn nebyl. Posluchači tedy vnímají příznakové mluvčí jako méně důvěryhodné než mluvčí příznakové. Limity výzkumu, možnosti dalšího rozšíření a aplikace výzkumu do praxe jsou zahrnuty v diskusi práce.

Klíčová slova: cizí přízvuk, postoje k mluvčímu, vnímání řeči, vady řeči, rotacismus, francouzský přízvuk, hodnocení důvěryhodnosti